

Реферат

ВОССТАНОВЛЕНИЕ БИОФИЛЬМА – АЛЬТЕРНАТИВА КОНСЕРВАТИВНОМУ ЛЕЧЕНИЮ ХРОНИЧЕСКОГО ГЕНЕРАЛИЗОВАННОГО ПАРОДОНТИТА

Микитенко А.А.

Ключевые слова: хронический генерализованный пародонтит, мультипробиотик.

Целью исследования было клиническое обоснование эффективности использования мультипробиотика «Симбитер омега» в лечении хронического генерализованного пародонтита. Объектом клинического исследования были 56 пациентов. Средний возраст больных - (35-42) года. Пациенты были распределены по группам: 1. Группа практически здоровых пациентов (20 человек); 2. Группа больных с хроническим генерализованным пародонтитом I-II степени тяжести в период ремиссии. Микробиологический анализ материала из пародонтальных карманов больных с хроническим генерализованным пародонтитом после лечения свидетельствует о сукцессии нормофлоры главных анаэробов пародонтопатогенов *Actinobacillus actinomycetemcomitans*, *Porphyromonas gingivalis* и значительном уменьшении условно-патогенной микрофлоры.

Summary

RESTORATION OF BIOFILM AS ALTERNATIVE TO CONSERVATIVE TREATMENT OF CHRONIC GENERALIZED PERIODONTITIS
Mykytenko A. A.

Key words: chronic generalized periodontitis, multiprobitics.

The aim of the study was to substantiate the clinical efficiency of multiprobitic "Symbiter omega" in the treatment of chronic generalized periodontitis. The clinical study involved 56 with an average age of 35- 42. Patients were divided into 2 groups: the 1st group consisted of healthy individuals (20 people); the 2nd group included patients with chronic generalized periodontitis of I-II degree in remission. Microbiological analysis of material taken from the patients' periodontal pockets after the completion of treatment shows the succession of normal flora with anaerobiota with such causative agents as *Actinobacillus actinomycetemcomitans*, *Porphyromonas gingivalis*, and significant reduction in opportunistic microorganisms.

УДК 616.314-002.4 : 616.9]-053.5

Павленкова О.С.

ПОКАЗНИКИ ПОШИРЕНОСТІ Й ІНТЕНСИВНОСТІ КАРІЕСУ ЗУБІВ У ДІТЕЙ 6-7 РОКІВ, ЯКІ ЧАСТО ХВОРІЮТЬ НА ГОСТРІ РЕСПІРАТОРНО-ВІРУСНІ ІНФЕКЦІЇ

ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія», м. Полтава

Вступ. Стоматологічний статус залежить від ряду факторів, одним з яких є стан соматичного здоров'я. Метою роботи було вивчення показників поширеності та інтенсивності карієсу зубів у дітей, які часто хворіють на гострі респіраторно-вірусні інфекції. Нами було обстежено 200 дітей (89 дітей - практично здорових, 111 дітей, які часто хворіють на гострі респіраторно-вірусні інфекції) у віці від 6 до 7 років, що проживають у м. Полтаві. Поширеність карієсу найвища у дітей 7 років, які часто хворіють на гострі респіраторно-вірусні інфекції, - $84,4 \pm 6,51$ %, а найнижча - у практично здорових дітей 6 років - $58,2 \pm 7,96$ %. Інтенсивність карієсу підвищується з віком в обох групах спостереження. Середній показник поширеності карієсу за показником кп у дітей 6-7 років, які часто хворіють на гострі респіраторно-вірусні інфекції, - $73,0 \pm 4,95$ %, що достовірно вище, ніж у практично здорових дітей, - $56,2 \pm 7,05$ % ($p \leq 0,05$). Інтенсивність карієсу (кп зубів) у часто хворіючих дітей 6-7 років - $2,22 \pm 0,17$ зуба, що вище, ніж у здорової групи, - $1,96 \pm 0,10$ зуба ($p \geq 0,05$). Результати обстеження свідчать про те, що показники поширеності та інтенсивності карієсу у дітей, які часто хворіють на гострі респіраторно-вірусні інфекції, вищі, ніж у практично здорових дітей.

Ключові слова: карієс, гостра респіраторно-вірусна інфекція, поширеність, інтенсивність, показник.

Науково-дослідна робота кафедри дитячої терапевтичної стоматології з профілактикою стоматологічних захворювань ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія», м. Полтава: «Удосконалити методи профілактики та лікування основних стоматологічних захворювань у дітей із факторами ризику» (номер держреєстрації теми № 0111U006760).

Вступ

Актуальною проблемою залишається надання стоматологічної допомоги дитячому населенню України. Незважаючи на досягнення медицини, широке впровадження в стоматологічну терапевтичну лікувальну практику дитячого віку сучасних методів і засобів профілактики й лікування, частота карієсу та його ускладнень не

знижується [2, 3, 4, 6].

Стоматологічний статус залежить від певних факторів, одним із яких є стан соматичного здоров'я [5]. Захворювання на гострі респіраторно-вірусні інфекції (ГРВІ), які є однією з центральних проблем сучасної медицини, характеризуються високою поширеністю цієї групи хвороб як серед дорослого, так і серед дитячого населення.

Серед хвороб, які належать до гострих респі-

раторно-вірусних інфекцій, найпоширеніші застуда, загострення хронічних інфекцій носоглотки і бактеріальні ускладнення ГРВІ, грип [1]. За даними державної статистичної звітності за останні 4 роки (2011-2014), щороку на ГРВІ хворіло 17,3-20 % населення країни. Середній показник на 10 тисяч населення становить 1843,5. Захворюваність на ГРВІ становить 95,1 % у структурі всієї інфекційної захворюваності. Помітне зростання питомої ваги серед захворілих дітей до 17 років. Так, у 2011 році вона становила 63,8 % (у 2009 - 53,1 %). Зберігається тенденція до зростання захворюваності на ГРВІ серед дитячого населення з переважуванням вікової групи 7-14 років (2012 - 40,2 %, 2013 - 43%), що зумовлено високою контагіозністю в організованих дитячих колективах [8, 9].

Тому вивчення стоматологічного статусу дітей, які часто хворіють на ГРВІ, - це актуальне питання для розроблення методів профілактичних заходів [7].

Мета роботи

Вивчення показників поширеності й інтенсивності карієсу зубів у дітей, які часто хворіють на ГРВІ.

Матеріали і методи дослідження

Нами було обстежено 200 дітей (89 дітей – практично здорових, 111 дітей, які часто хворіють на ГРВІ) віком від 6 до 7 років, які проживають у м. Полтаві.

Клінічне обстеження проводили за методикою ВООЗ (1989). При цьому вивчали показники поширеності (%) й інтенсивності карієсу за показниками кп, кп_п, КПВ+кп, КПВ_п+кп_п, КПВ. Кількісні показники статистично обробляли за Ст'юдентом-Фішером (p≤0,01). Дані щодо частоти захво-

руваності на ГРВІ отримали з медичних карток і шляхом опитування батьків за допомогою анкетування.

Результати дослідження та їх обговорення

Вивчення показників поширеності карієсу в дітей 6-7 років показало досить високу поширеність й інтенсивність карієзного процесу.

Згідно з результатами нашого дослідження поширеність карієсу найвища в дітей 7 років, які часто хворіють на ГРВІ, що становить 84,4±6,51%, а найнижча в практично здорових дітей 6 років - 58,2±7,96% (табл. 1). Середній показник поширеності карієсу в дітей 6-7 років, які часто хворіють на ГРВІ, становив 79,3±4,55%, що вірогідно вище, ніж у практично здорових дітей, – 60,7±6,68% (p≤0,05).

Суттєвих відмінностей усередині кожної групи не визначали. Діти, які часто хворіють на ГРВІ, мають вищий відсоток поширеності в обох вікових групах, ніж практично здорові діти.

Інтенсивність карієсу за показником КПВ+кп зубів у дітей 6-7 років, які часто хворіють на ГРВІ, становить 2,25±0,18 зуба на одного обстеженого, що вище, ніж у здоровій групі, - 2,09±0,08 зуба (p≥0,05). Інтенсивність карієсу зростає з віком у обох групах спостереження. Але, як у 6, так і в 7 років, цей показник вищий у дітей, які часто хворіють на ГРВІ.

При вивченні інтенсивності карієсу за показником КПВ_п+кп_п зубів виявили таку ж закономірність. Діти з групи часто хворіючих мають інтенсивність, яка вища, ніж у здорових дітей. У дітей 6 років цей показник вірогідно вищий у групі дітей, які часто хворіють, ніж у здорових дітей того ж віку.

Таблиця 1
Поширеність та інтенсивність карієсу за показником КПВ+кп

Вік, роки	Групи дітей	Кількість дітей	Поширеність		Інтенсивність (КПВ+кп зубів) M±m	Інтенсивність (КПВ _п +кп _п зубів) M±m
			абс.	%		
6	Практично здорові	67	39	58,2±7,96	2,05±0,12	2,13±0,13
7		22	15	68,2±12,0	2,16±0,34	2,36±0,42
Серед.		89	54	60,7±6,68	2,09±0,08	2,19±0,09
		p ₁		≥0,05	≥0,05	≥0,05
6	Часто хворіючі на ГРВІ	79	61	77,2±4,78	2,76±0,25	2,85±0,28
7		32	27	84,4±6,51	3,12±0,53	3,38±0,65
Серед.		111	88	79,3±4,55	2,25±0,18	2,33±0,20
		p ₂		≥0,05	≥0,05	≥0,05
		p ₆		≤0,05	≤0,05	≤0,05
		p ₇		≥0,05	≥0,05	≥0,05
		p _{сер}		≤0,05	≥0,05	≥0,05

Примітка: p_{1,2} – міжвіковий показник усередині групи; p_{сер} – міжвіковий середній показник; p_{6,7} – міжвіковий показник у різних групах.

Середній показник поширеності карієсу (кп зубів) у дітей 6-7 років, які часто хворіють на ГРВІ, становив 73,0±4,95%, що вірогідно вище, ніж у групі порівняння, – 56,2±7,05% (p≤0,05). Усередині кожної групи суттєвих відмінностей у показниках не виявили. Практично здорові діти мають нижчий відсоток поширеності в обох вікових групах, ніж діти, які часто хворіють на ГРВІ.

У 6-річних дітей групи часто хворіючих цей показник був вищий - 73,4±5,83%, у практично здорових - 55,2±8,23% (p≥0,05). У 7-річних дітей показник поширеності становив 59,1±12,9% у здоровій групі та 75,0±8,98% – у дітей, які часто хворіють (p≥0,05).

Показник інтенсивності карієсу (кп зубів) у дітей 6-7 років, які часто хворіють на ГРВІ, стано-

вить 2,22±0,17 зуба, що вище, ніж у здоровій групі, - 1,96±0,10 зуба ($p \geq 0,05$). З віком інтенсивність карієсу в обох групах спостереження зростає. Але показник залишається вищим у дітей, які часто хворіють на ГРВІ, як у 6, так і в 7 років. Так, інтенсивність карієсу в дітей 6 років часто хворіючої групи вірогідно вища, ніж у здоровій, - 2,72±0,23 зуба і 2,0±0,11 відповідно ($p \leq 0,05$).

Спостерігається така ж закономірність при вивченні інтенсивності карієсу за показником $k_{п.}$. Середній показник групи практично здорових дітей становить 2,08±0,11%, а часто хворіючих - 2,31±0,20%. Вищу інтенсивність мають діти з групи часто хворіючих на ГРВІ в обох вікових періодах. Особливо помітною різниця була в дітей 6 років ($p \leq 0,05$).

Таблиця 2
Поширеність та інтенсивність карієсу за показником $k_{п.}$

Вік, роки	Групи дітей	Кількість дітей	Поширеність		Інтенсивність (кп зубів) M±m	Інтенсивність (кп _п зубів) M±m
			абс.	%		
6	Практично здорові	67	37	55,2±8,23	2,0±0,11	2,09±0,12
7		22	13	59,1±12,9	2,08±0,35	2,28±0,38
Серед.		89	50	56,2±7,05	1,96±0,10	2,08±0,11
		p_1		$\geq 0,05$	$\geq 0,05$	$\geq 0,05$
6	Часто хворіючі на ГРВІ	79	58	73,4±5,83	2,72±0,23	2,81±0,27
7		32	23	75,0±8,98	3,0±0,54	3,22±0,55
Серед.		111	81	73,0±4,95	2,22±0,17	2,31±0,20
		p_2		$\geq 0,05$	$\geq 0,05$	$\geq 0,05$
		p_6		$\geq 0,05$	$\leq 0,05$	$\leq 0,05$
		p_7		$\geq 0,05$	$\geq 0,05$	$\geq 0,05$
		$p_{сер}$		$\leq 0,05$	$\geq 0,05$	$\geq 0,05$

Примітка: $p_{1,2}$ – міжвіковий показник усередині групи; $p_{сер}$ – міжвіковий середній показник; $p_{6,7}$ – міжвіковий показник у різних групах.

Результати дослідження показали, що вже у віці 6-7 років спостерігається ураження постійних зубів карієсом у обох досліджуваних групах.

Показники поширеності й інтенсивності карієсу постійних зубів у дітей досліджуваних груп завжди вищі в дітей, які часто хворіють на ГРВІ, але вірогідної різниці не спостерігається. Помітна тенденція до збільшення показників, що вивчалися з віком, в обох групах спостереження. Але завжди ці показники вищі в часто хворіючих дітей.

Висновки

Дослідження показників $k_{п.}$, $k_{п.}$, $k_{ПВ+кп.}$, $k_{ПВ_п+кп.}$, $k_{ПВ}$ у дітей 6-7 років показали, що діти, які часто хворіють на гострі респіраторно-вірусні інфекції, мають вищі показники поширеності й інтенсивності карієсу, ніж практично здорові діти у всіх вікових періодах і показниках. Отримані результати спонукають до подальшого вивчення особливостей перебігу карієсу зубів у дітей, які часто хворіють на ГРВІ.

Література

- Гевкалюк Н.О. Показники функціональних реакцій епітеліоцитів порожнини рота при гострій респіраторно-вірусній інфекції у дітей / Н.О. Гевкалюк // Світ медицини та біології. – 2012. – № 4. – С. 7-10.
- Динаміка показників карієсу тимчасових зубів у дітей при проведенні профілактичних заходів / [Л.Ф. Каськова, Г.О. Аюкітова, О.Е. Бережна та ін.] // Профілактична та дитяча стоматологія. – Львів, 2013. – № 1. – С. 18-20.
- Каськова Л.Ф. Активність карієса временних зубів і його ускладнений у дітей с факторами ризику / Л.Ф. Каськова, О.В. Шешукова // Український стоматологічний альманах. – 2001. – № 6. – С. 81-82.
- Каськова Л.Ф. Фактори ризику виникнення карієсу тимчасових зубів / Л.Ф. Каськова, Г.О. Аюкітова // Актуальні проблеми сучасної медицини. – 2008. – Т. 8, № 4, ч.1. – С. 28-29.
- Косенко К.Н. Иммуный статус и интенсивность кариеса у часто болеющих детей / К.Н. Косенко, С.В. Скульская, О.В. Мороз / Вісник стоматології. – 2001. – № 1. – С. 45-47.

- Лукиных Л.М. Интенсивность и распространенность кариеса зубов и мотивация к регулярному уходу за полостью рта у детей / Л.М. Лукиных, С.Ю. Косюга // Новое в стоматологии. – 2001. – № 5. – С. 73-76.
- Смоляр Н.І. Співпраця педіатра і дитячого стоматолога як основа ефективної профілактики раннього карієсу молочних зубів у дітей / [Н.І. Смоляр, Г.М. Солонько, І.С. Дубецька та ін.] // Матеріали ІІІ(Х) з'їзду Асоціації стоматологів України. – Полтава, 2008. – С. 109-110.
- Андрейчин М.А. Удосконалення лікування хворих на грип та інші ГРВІ / М.А. Андрейчин [та ін.] // Інфекційні хвороби. – Тернопіль : Тернопільський державний медичний університет. – 2013. – № 2. – С. 12-19.
- www.moz.gov.ua

References

- Hevkalyuk N.O. Pokaznyky funktsional'nykh reaktsiy epitelotsytiv porozhnyny rota pry hostriy respiratorno-virusnyy infektsiyi u ditey / N.O. Hevkalyuk // Svit medytsyny ta biolohiyi. – 2012. – № 4. – S. 7-10.
- Dynamika pokaznykiv kariyesu tymchasovykh zubiv u ditey pry provedenni profilaktychnykh zakhodiv / [L.F. Kas'kova, H.O. Akzhytova, O.E. Berezhna ta in.] // Profilaktychna ta dytyacha stomatolohiya. – L'viv, 2013. – № 1. – S. 18-20.
- Kas'kova L.F. Aktyvnost' kariyesa vremennikh zubov y eho oslozhnenyy u detey s faktoramy ryska / L.F. Kas'kova, O.V. Sheshukova // Ukrayins'kyi stomatolohichnyy al'manakh. – 2001. – № 6. – S. 81-82.
- Kas'kova L.F. Faktory ryzyku vynykennya kariyesu tymchasovykh zubiv / L.F. Kas'kova, H.O. Akzhytova // Aktual'ni problemy suchasnoyi medytsyny. – 2008. – T. 8, № 4, ch.1. – S. 28-29.
- Kosenko K.N. Immunnyy status i intensyvnost kariesa u chasto bolelyuschih detey / K.N. Kosenko, S.V. Skulskaya, O.V. Moroz / Visnik stomatolohiyi. – 2001. – № 1. – S. 45-47.
- Lukinyh L.M. Intensyvnost i rasprostranennost kariesa zubov i motivatsiya k regul'yarnomu uhotu za polostyu rta u detey / L.M. Lukinyh, S.Yu. Kosyuga // Novoe v stomatologii. – 2001. – № 5. – S. 73-76.
- Smolyar N.I. Spivpratsya peditra i dytyachoho stomatoloha yak osnova efektyvnoyi profilaktyky rann'oho kariyesu molochnykh zubiv u ditey / [N.I. Smolyar, H.M. Solon'ko, I.S. Dubets'ka ta in.] // Materialy III(X) z'yzdu Asotsiatsiyi stomatolohiv Ukrayiny. – Poltava, 2008. – S. 109-110.
- Andreychyn M.A. Udoskonalennya likuvannya khvorykh na hryp ta inshi HRVI / M.A. Andreychyn [ta in.] // Infektsiyi khvoroby. – Ternopil' : Ternopil's'kyi derzhavnyy medychnyy universytet. – 2013. – № 2. – S. 12-19.
- www.moz.gov.ua

Реферат

ПОКАЗАТЕЛИ РАСПРОСТРАНЕННОСТИ И ИНТЕНСИВНОСТИ КАРИЕСА ЗУБОВ У ДЕТЕЙ 6-7 ЛЕТ, ЧАСТО БОЛЕЮЩИХ ОСТРЫМИ РЕСПИРАТОРНО-ВИРУСНЫМИ ИНФЕКЦИЯМИ

Павленкова О.С.

Ключевые слова: кариес, острая респираторно-вирусная инфекция, распространенность, интенсивность, показатель.

Стоматологический статус зависит от ряда факторов, одним из которых является состояние соматического здоровья. Целью работы было изучение показателей распространенности и интенсивности кариеса зубов у детей, часто болеющих острыми респираторно-вирусными инфекциями. Нами было обследовано 200 детей (89 детей - практически здоровых, 111 детей, часто болеющих острыми респираторно-вирусными инфекциями) в возрасте от 6 до 7 лет, проживающих в г. Полтаве. Распространенность кариеса самая высокая у детей 7 лет, которые часто болеют острыми респираторно-вирусными инфекциями, - $84,4 \pm 6,51\%$, а самая низкая - у практически здоровых детей 6 лет - $58,2 \pm 7,96\%$. Интенсивность кариеса повышается с возрастом в обеих группах наблюдения. Средний показатель распространенности кариеса по показателю кп у детей 6-7 лет, которые часто болеют острыми респираторно-вирусными инфекциями, - $73,0 \pm 4,95\%$, что достоверно выше, чем у практически здоровых детей, - $56,2 \pm 7,05\%$ ($p \leq 0,05$). Интенсивность кариеса (кп зубов) у часто болеющих детей 6-7 лет - $2,22 \pm 0,17$ зуба, что выше, чем у здоровой группы, - $1,96 \pm 0,10$ зуба ($p \geq 0,05$). Результаты обследования свидетельствуют о том, что показатели распространенности и интенсивности кариеса у детей, часто болеющих острыми респираторно-вирусными инфекциями, выше, чем у практически здоровых детей.

Summary

PREVALENCE AND INTENSITY OF DENTAL CARIES IN 6-7 YEAR OLD CHILDREN WITH FREQUENT EPISODES OF RECURRENT ACUTE RESPIRATORY VIRAL INFECTIONS

Pavlenkova O. S.

Key words: dental caries, acute respiratory viral infection, prevalence, intensity, indices.

Dental status depends on a number of factors, one of which is a state of physical health. This research was aimed to study prevalence and intensity of dental caries in children with frequent recurrent episodes of acute respiratory viral infections. The study involved 200 children (89 healthy individuals, 111 children with frequent episodes of recurrent acute respiratory viral infection) aged 6 - 7 years, living in the city of Poltava. The highest prevalence of dental caries is detected among the 7 year old children who have frequent episodes of recurrent acute respiratory viral infections ($84,4 \pm 6,51\%$), while the lowest is observed in 6 year old healthy children ($58,2 \pm 7,96\%$). The intensity of caries increases with age in both groups of observation. The median prevalence rate index of dental caries in terms of the number of affected teeth in 6-7 year old children with frequent episodes of recurrent acute respiratory viral infection is $73,0 \pm 4,95\%$, which is significantly higher than in healthy children, $56,2 \pm 7,05\%$ ($p \leq 0,05$). The intensity of caries (number of affected teeth) in the children of test group is $2,22 \pm 0,17$ teeth, which is higher than in the control group, $1,96 \pm 0,10$ teeth ($p \geq 0,05$). The survey results indicate the prevalence rate and intensity of dental caries in children with frequent episodes of acute respiratory viral infections is higher than in healthy children.